



Paraules de benvinguda al Claustre universitari a càrrec del Rector Avel·lí Blasco

Honorable senyora Consellera de Salut i Consum,

Senyores i senyors claustrals,

Excel·lentíssim senyor President del Consell Social,

Honorables i il·lustres autoritats,

Amigues i amics

Avui celebrem un dels actes de més llarga i noble tradició universitària acollint com a nou membre del nostre claustre el doctor Jean Dausset.

El doctor Jean Dausset és un home amant de la saviesa i de la recerca dels sabers que ha destacat per nombroses virtuts que ja han estat indicades a la magnífica i completa *laudatio* que li ha dedicat la seva padrina, la doctora Francesca Garcias. Això m'exonera d'haver de recórrer la biografia del nou doctor i m'estalvia una descripció dels seus nombrosos mèrits científics, pels quals ha obtingut molts premis i en especial el Nobel de Medicina i Fisiologia de 1980. Per això només parlaré, a la llum de l'exemple del doctor Dausset i seguint els seus passos canònics, de la importància per a nosaltres de la investigació científica, el desenvolupament tecnològic i la innovació com a activitats motores en la vida d'un país, del nostre país. Però abans de res, vull subratllar que, per als que ens movem en àmbits científics diferents al doctor Dausset, el seu prestigi ens ha arribat per una doble veritat de la seva pràctica recercadora essencial que ens hauria de servir de model i exemple a tots els que ens dediquem a la investigació: el doctor Dausset sempre ha volgut que les seves investigacions fossin d'alta qualitat i tinguessin un sentit de servei i d'utilitat a la societat.

La nostra comunitat de les Illes Balears ha d'apostar per la investigació científica, el desenvolupament i la innovació, amb una actuació unitària i coherent sobre els elements que constitueixen el seu sistema d'innovació i entrant en una societat on la capacitat per generar, difondre i aplicar coneixement és la clau per al progrés econòmic, social i cultural. Allò que avui dia s'anomena la societat del coneixement.

Crec que és bo recordar avui que honoram un savi com el doctor Dausset algunes clàssiques definicions d'investigador, de recerca i de desenvolupament tan bàsiques que de vegades s'obliden i que ell ha exemplificat amb el seu treball de tota una vida. Anomenam investigadors als professionals preocupats en la concepció o creació de nous coneixements, productes, processos, mètodes i sistemes, i l'administració dels projectes relacionats. La recerca i desenvolupament experimental (R+D) comprèn el treball creatiu desenvolupat sistemàticament per augmentar la quantitat de coneixement, inclòs el coneixement de l'home, la cultura i la societat, i l'ús d'aquests coneixements per a realitzar noves aplicacions.

Hi ha moltes classes diferents d'investigació (investigació bàsica, investigació estratègica, investigació aplicada, etc.), emperò, personalment, a mi m'agrada la classificació en la qual només hi ha dos tipus diferents, la investigació de qualitat i la que no és de qualitat.

El nostre homenatjat, el Doctor Jean Dausset, ha desenvolupat tota la seva vida una investigació d'altíssima qualitat, reconeguda unànimement per tota la comunitat científica i, a més a més, molt útil per a la salut dels humans. Aquesta és la investigació que hem de potenciar.

Com vostès saben, recentment s'ha aprovat el Plan Nacional de Investigación , Desarrollo e Innovación 2004-2007. Un dels principals objectius d'aquest pla és aconseguir l'1,4 per cent del PIB en despesa de recerca i desenvolupament l'any 2007, valor que, inclús sent destacable, està lluny de l'objectiu del 3 per cent del PIB de mitjana a la Unió Europea en el 2010, percentatge que significarà la formació de 700.000 nous investigadors a la UE. Aquest pla pretén aconseguir una relació de cinc investigadors per cada mil ciutadans en actiu, i acostar-se així a la mitjana comunitària (que és de 5,4), encara que aquests valors estan molt lluny dels d'EUA i Japó (8,7 i 9,7, respectivament).

Segons dades de la comunitat autònoma, l'any 2001 a la nostra comunitat es dedicaren 38,4 milions d'euros a activitats de R+D, xifra que representa el 0,25 per cent del PIB regional, el percentatge més baix de totes les comunitats i que consegüentment està allunyat de la mitjana estatal (0,96 per cent en aqueix mateix any).

Malgrat el panorama actual quasi desolador, no sóc pessimista quant al nivell i la qualitat de la investigació i desenvolupament tecnològic de la nostra comunitat i el seu futur a mitjà termini. En la nostra comunitat, la major part de la tasca de Recerca Desenvolupament i Innovació es realitza a la Universitat de les Illes Balears i els seus instituts d'investigació, IMEDEA (Institut Mediterrani d'Estudis Avançats) i IUNICS (Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut). Molts dels nostres grups d'investigació tenen un merescut prestigi internacional i es mostren molt actius a l'hora d'obtenir recursos externs per desenvolupar llurs investigacions. Així per exemple, durant l'any 2002, els grups de recerca de la UIB obtingueren 45 projectes subvencionats per l'administració estatal amb un total de 2 milions d'euros, 6 projectes subvencionats per la Unió Europea amb 1,2 milions d'euros i 30 accions subvencionades per la comunitat autònoma amb un total de 200.000 euros. Quant a la investigació aplicada, cal dir que la UIB té 22 patents actives de les quals nou són explotades comercialment, i els contractes realitzats amb empreses han suposat uns ingressos d'1,44 milions d'euros.

Gràcies a la tasca feta durant anys, tenim un excel·lent planter d'investigadors que permeten augurar un excel·lent futur. A tall d'exemple vull recordar les recents concessions del Premi Nacional d'Investigació Alejandro Malaspina, de la medalla Plinius de la Unió Europea de Geociències i del IX Premi Catalunya d'Economia a investigadors d'aquesta universitat i del seus instituts.

Com a exemple de projectes pròxims, cal destacar la creació d'un centre d'investigacions en turisme i oci que estic convençut que dinamitzarà aquest sector balear i també la inauguració en breu del nou edifici dels Serveis Científicotècnics de la UIB, que esperam que esdevengui el laboratori de referència de les Illes Balears i sigui el suport científic i tècnic dels investigadors i empreses de la nostra comunitat.

No vull finalitzar la meva intervenció sense expressar l'orgull i la satisfacció que sent com a Rector de la Universitat de les Illes Balears per la investidura del doctor Jean Dausset com a doctor honoris causa nostre. I també vull destacar que com a habitants de les Balears, hem d'estar contents que el doctor Dausset hagi decidit residir a la nostra illa. Si totes les investidures són un motiu d'orgull per a la comunitat universitària, en aquest cas ho ha de ser especialment, perquè entra a formar part del nostre claustre universitari un investigador científic de tan alt nivell, nivell reconegut per tota la comunitat científica mundial amb la concessió del Premi Nobel.

Doctor Jean Dausset, mestre Jean Dausset, us don la més càlida i entranyable benvinguda al claustre universitari de la UIB. Tots els membres de la comunitat universitària estam molt joiosos i honorats de tenir-vos entre nosaltres. Voldríem que conservàssiu en la vostra memòria aquest acte senzill i sincer de reconeixement a la vostra valuosa, exemplar i llarga obra i al mateix temps us agraiïm que hagueu volgut honrar la nostra universitat amb la vostra acceptació d'aquest mèrit i amb la vostra presència. Moltes de gràcies!

Avel·lí Blasco